

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18893
Tarih : 14.07.2026

46617

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren Afşin-Elbistan A Termik Santrali'nin dördüncü ünitesine ilişkin yargılama kapsamında hazırlanan bilirkişi raporunda, tesisten kaynaklanan hava kirliliğinin insan sağlığı, tarımsal üretim, su kaynakları ve ekosistem üzerinde "ciddi ve sürekli risk" oluşturduğu tespit edilmiştir.

Raporda, tesisin hava emisyonları bakımından çevre izin ve lisans koşullarını karşılamadığı, entegre çevresel değerlendirme yükümlülüklerini yerine getirmediği, emisyon sınır değerlerini aştığı ve bu durumun geçici değil yapısal nitelikte olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca, santral işletmesinin ölçüm zamanını kendisinin belirlediği koşullarda dahi kükürt dioksit ve azot dioksit emisyonlarının yasal sınırların üzerinde çıktığı belirtilmiştir.

Bilirkişi raporunda aynı sahada bulunan tesislerin birlikte değerlendirilmesini öngören mevzuat hükümlerinin uygulanmadığına dikkat çekilirken, mevcut durumun halk sağlığı açısından kabul edilemez bir tehdit oluşturduğu vurgulanmaktadır.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevrenin korunması ve halk sağlığının güvence altına alınması devletin temel yükümlülükleri arasında yer almaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Afşin-Elbistan A Termik Santrali'nin dördüncü ünitesine ilişkin bilirkişi raporunda tespit edilen çevre mevzuatına aykırılıklar hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
2. Raporda belirtilen hava emisyonu sınır değerlerinin aşılması nedeniyle santral işletmesine bugüne kadar hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır? Bu yaptırımların tarihleri ve kapsamı nedir?

3. Santralin çevre izin ve lisans koşullarını karşılamadığı yönündeki bilirkişi tespitleri doğrultusunda çevre izin ve lisans belgelerinin iptali veya askıya alınması yönünde herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
4. Aynı sahada faaliyet gösteren tüm tesislerin birlikte değerlendirilmesini zorunlu kılan entegre çevresel değerlendirme yükümlülüğünün yerine getirilmediği iddiası doğru mudur? Doğru ise bunun sorumluları hakkında herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır?
5. Son on yıl içerisinde Afşin-Elbistan Termik Santrali ve çevresinde gerçekleştirilen baca gazı, hava kalitesi ve sürekli emisyon ölçümlerinin sonuçları nelerdir? Bu sonuçlar kamuoyuyla neden düzenli ve şeffaf biçimde paylaşılmamaktadır?
6. Afşin-Elbistan bölgesinde hava kirliliğine bağlı solunum yolu hastalıkları, KOAH, astım, kalp-damar hastalıkları ve kanser vakalarına ilişkin Bakanlığınız ile Sağlık Bakanlığı arasında yürütülen ortak bir epidemiyolojik çalışma bulunmakta mıdır?
7. Bilirkişi raporunda "ciddi ve sürekli risk" bulunduğunun belirtilmesi üzerine halk sağlığının korunması amacıyla santralin ilgili ünitesinin faaliyetinin durdurulması yönünde herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
8. Santralin çevresinde bulunan tarım alanları, yerüstü ve yeraltı su kaynakları ile doğal yaşam üzerindeki etkilerin belirlenmesine yönelik son beş yıl içerisinde hangi bilimsel çalışmalar yürütülmüştür?
9. Afşin-Elbistan Havzası için kömürden çıkış ve adil geçiş politikalarına ilişkin Bakanlığınızın hazırladığı bir eylem planı bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa içeriği nedir?